Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 17 – 3 februari 2016

De nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Redactie: Karel van Delft. Nieuwsbrieven staan ook op www.schaakacademieapeldoorn.nl.
Mail karel@kvdc.nl voor contact, nieuwstips alsook aan- en afmelden voor de nieuwsbrief.

FM Peter Boel (links) Nederlands kampioen schaken journalisten.

Inhoud

- Zeventiende nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn
- Stertrainingen: wat kun je leren van gamen?
- Schaakschool in Het Bolwerk: van trappetjesmat tot Tata
- De Prinsenakker schoolschaakkampioen Bennekom
- De Lettertuin schoolschaakkampioen Ede
- Haiku over schaken
- Snelschaakkampioenschap SamSam en Apeldoorns Kroegloperstoernooi
- De Sjofar en De Regenboog winnen ABKS
- OSBO PK: Beerdsen en Hofstra starten met 2 uit 2
- Peter Boel wint NK journalisten tijdens Tata Steel Chess Tournament 2016
- Twan Burg wint ARVES Solving Contest
- Tata Steel Chess Tournament 2016 impressies
- Chess app Alterman
- De droomvermenigvuldiger: beter schaken dan schoppen
- Leontxo Garcia over schaken en Alzheimer: use it or lose it
- Quote GM Artur Joesoepov over methodische aanpak IM Mark Dvoretsky
- Kalender

Zeventiende nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn
Deze gratis nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Het nieuws van buiten Apeldoorn betreft vooral schaakeducatieve en psychologische onderwerpen.
Op de site www.schaakacademieapeldoorn.nl zijn de nieuwsbrieven te lezen.
Op de site kun je partijen uit de nieuwsbrieven in gameviewers naspelen en als pgn-bestand laden.
Diverse lezers leverden een bijdrage aan deze nieuwsbrief. Tips en bijdragen zijn welkom.
Er zijn nu 179 abonnees. Een link staat ook in de Facebook groep Schaakpsychologie (540 leden) en op de FB pagina van Schaakacademie Apeldoorn. Ook sturen diverse clubs de nieuwsbrief naar leden.

Frontale instructie

Gambieten

Gamen

Gasttrainer

Gedichten schrijven

Gedragsregels

Geduld

Geheimen van de Russische schaakschool

Stertrainingen: wat kun je leren van gamen?
Elke editie van deze nieuwsbrief bevat informatie over de Stertrainingen van Schaakacademie Apeldoorn en/of een onderwerp dat met leren en trainen te maken heeft.
Als je toch leert, kun je het maar beter goed doen. Dat betekent dat je nadenkt over wat je hoe doet (deliberate practice).
In de schaakdidactiek gaat beduidend minder geld om dan in de game-industrie. Daar wordt heel wat leerpsychologisch onderzoek gedaan. Er zijn overeenkomsten tussen gamen als leermiddel en schaakdidactiek. Over de eigen heg heen kijken kan inspirerende kennis en ideeën opleveren.
Onderstaand verhaal over ‘gamen’ staat in het boek ‘Schoolschaken’ van Karel van Delft.
Voor een preview zie: www.schaaktalent.nl/index.php/boek-schoolschaken.
Hoofdstuk 20 'Alfabet werkvormen en lestips schaakonderwijs’ bevat 328 korte en iets langere teksten, waaronder een tekst over gamen.

Gamen als lesonderdeel

Een belangrijk onderscheid bestaat tussen kennis aanleren en leren omgaan met kennis.
Kennis aanleren is vaak een passief proces, leren omgaan met kennis een actief proces.
Gamen is het Engelse woord voor computerspelen, al dan niet in de vorm van videospelen. Gamen kan een nuttige functie in het onderwijs vervullen. Daar is wetenschappelijk onderzoek naar gedaan. Schaken heeft overeenkomsten met gamen. Schaakonderwijs kan op soortelijke wijze als gamen toegevoegde waarde voor het onderwijs hebben.
Leren via gamen (in het Engels: Game based learning) is een onderwijsmethode die leerlingen problemen laat ervaren, begrijpen en oplossen vanuit een systeem.
Om resultaten te boeken moeten spelers een context beheersen. Je kunt niet winnen door feiten te kennen. Je wint een spel door verschijnselen te taxeren, patronen te herkennen, mogelijkheden te interpreteren, efficiënt met middelen om te gaan en conclusies te trekken.
Bij games begrijpen leerlingen waarom ze iets doen. Ze voelen daardoor meer eigen invloed (empowerment) over hun eigen leren. Ze zijn er emotioneel bij betrokken. Ze voelen zich onderdeel van een opwindend avontuur. Dat bevordert intrinsieke motivatie.
In Game based learning worden instructie, oefenen en toetsen gecombineerd. Leraren begeleiden dat proces, ze kauwen niet louter kennis voor. Bij oefeningen gaan leerlingen uitdagingen aan en ze lossen problemen op. Bij toetsen gaat het er niet om hoe goed leerlingen informatie kunnen ophoesten, maar hoe ze met een thema in een context omgaan.

Maatschappelijk is het van belang dat leerlingen creatief zijn en kennis leren gebruiken en bewerken. Creativiteit is volgens een definitie iets nieuws maken dat waarde heeft. Creatieve mensen staan open voor nieuwe ervaringen. Ze hebben dan wel ontwikkelen een non-conformistische persoonlijkheid.

Kinderen zijn het liefste in een leeromgeving waarin ze kunnen onderzoeken. Ze zijn van nature nieuwsgierig. In een dergelijke leeromgeving voelen ze zich betrokken en ze worden creatiever. Om creativiteit te stimuleren moeten leraren leerlingen vrijheid geven om eigen ideeën te ontwikkelen. Het onderwijs kan condities creëren waarin ruimte is voor creatief denken. Gamen en schaken kunnen daar een nuttige rol in vervullen. Informatie over gamen staat op het blog MindShift: http://blogs.kqed.org/mindshift/2014/05/how-games-based-learning-teaches-problem-solving-in-context.
Onderwijsvormen, zoals gamen, staan niet op zich. Ze maken deel uit van een onderwijsvisie en onderwijscultuur. Sir Ken Robinson geeft in een TED Talk aan waarin het onderwijssysteem vaak tekort schiet: diversiteit, nieuwsgierigheid en creativiteit. Zie http://blogs.kqed.org/mindshift/2013/05/sir-ken-robinson-how-to-escape-educations-death-valley.
Gebruik van games als trainingsmethode kan kinderen met leerproblemen en gedragsstoornissen helpen hun problemen te verminderen. Dat stellen Pier Prins, Albert Ponsioen en Esther ten Brink in het artikel ‘Gebruik je hersens!’ (De Psycholoog, 2011). Ze spreken over vier ‘effectieve functies’ (hogere controlefuncties in de hersenen) die in het geding zijn bij zelfregulatie: werkgeheugen, planningsvaardigheden, zelfbeheersing bij impulsen, cognitieve flexibiliteit (aanpassingsvermogen aan wisselende situaties).
Soortgelijk melden schaakleraren praktijkervaringen met kinderen in schaaklessen. Van invloed op toename van concentratie lijken fascinatie voor het spel en het uitoefenen van eigen invloed op een activiteit te zijn.

Game designer, psychologe en filmmaker Nicole Lazzaro heeft onderzoek gedaan naar games en plezier. Ze stelt: ‘Mensen spelen games om hun interne ervaringen te veranderen of te structuren.’ Spelen heeft een aantal functies zoals nieuwe dingen leren, problemen leren oplossen, sociale vaardigheden ontwikkelen en zelfmanagement ontwikkelen door rollenspelen.

De neurowetenschap kan meer inzichten opleveren hoe dat in het brein werkt. Dopamine speelt bijvoorbeeld een rol, het stimuleert in de hersenen het beloningssysteem, focus en affectie. Positieve emoties helpen ervaringen beter in het geheugen op te slaan.

Mensen houden vaak niet van hard werken, wel van plezier. Het daarom handig om werk als een vorm van plezier vorm te geven. Mensen die in een positieve mentale toestand verkeren zijn onder meer creatiever, productiever en emotioneel meer betrokken bij wat ze doen.
Belangrijk daarbij is dat een taak een uitdaging is die een optimaal beroep doet op kwaliteiten van mensen. Dat kan zelfs tot een toestand van 'flow' leiden.
Een game creëert een positieve mentale toestand, ofwel betrokkenheid, bij mensen door bepaalde emoties gedoseerd te activeren.
Lazzaro werkt volgens het model 'The 4 Keys to Fun'. Dat zijn clusters van emoties die ze groepeert rond de kernbegrippen nieuwsgierigheid, uitdaging, betekenis en vriendschap. Een goede game bevat minstens drie van deze vier elementen. Ze vertelt hier over in een lezing 'Psychology of Engagement and Fun in Game Apps' (www.youtube.com/watch?v=qShavdsZ2f0).
Bij nieuwsgierigheid gaat het om experimenteren, om nieuwe dingen uit te proberen en nieuwe ervaringen op te doen.
Bij uitdaging gaat het om een goed gekozen moeilijkheidsgraad (verhouding vaardigheden speler tot de taak, ofwel draagkracht en draaglast), een doel, obstakels en een strategie. De moeilijkheidsgraad kan je steeds hoger instellen.
Bij betekenis gaat om creëren van waarde doordat je iets leert wat betekenis voor je heeft.
Bij vriendschap gaat het om onderhouden en ontwikkelen van sociale relaties. Mensen doen graag dingen samen met andere mensen. Daarbij kan het om competitie of coöperatie gaan.

Zo'n model of categorisatie is een versimpeling van de werkelijkheid, maar het geeft wel zicht op een aantal breineigenschappen, functies en processen. Nota bene: schaken bevat de vier elementen ook. Een speler doet ervaringen op en kan experimenteren. Het spel is een uitdaging waarbij de speler door zijn niveau zelf de moeilijkheidsgraad bepaalt. Als hij meer kennis en vaardigheden ontwikkelt, verschuift hij zelf de moeilijkheidsgraad. Schaken kan betekenis hebben doordat je bijvoorbeeld beter leert concentreren en problemen oplossen. Schaken doe je doorgaans met een tegenstander met wie je na de partij kunt analyseren.

Op twee borden tegen elkaar schaken.

Wisselschaak: je moet op je eigen helft de stukken in de goede beginopstelling brengen.

Met z'n allen eindspel tegen 'Schaken is cool gewonnen'!

Schaakschool in Het Bolwerk: van trappetjesmat tot Tata

We zijn lekker bezig op de schaakschool. De één leert de rokade, de ander oefent mat in twee. Meer informatie over de schaakschool staat op www.schaakacademieapeldoorn.nl.

De 20e training (27 januari) waren er totaal 13 kinderen. In elke groep hebben we de site van het Tata toernooi bekeken. Giri speelde remise tegen Carlsen. Ook was er vrij schaken.
Groep Stap 1 deed een mix van 10 opgaven over verschillende onderwerpen (Stap 1 H12) en speelde samen een partijtje via Sparkchess. Via de rondvraag kwam trappetjesmat aan de orde. Ook willen de kinderen volgende les simultaan tegen Karel spelen.
Groep Stap 2 besprak een partij van Karel op het Tata journalisten toernooi. Te laat rokeren kan leiden tot verlies. We deden tien diagrammen mat in 2 (H6) en speelden tegen Sparkchess.
Groep Beginners speelde een partijtje tegen Chessheroes (hele witte leger tegen één zwarte koning, zie button 'Leren schaken' op www.schaaktalent.nl). We bespraken de inleiding van hoofdstuk 4 van Stap 1 over de pionnen en deden tien opgaven. Ook speelden we een partijtje Wisselschaak. Daarbij moeten spelers zo snel mogelijk stukken in de beginopstelling zetten.

De 21e training (3 februari) waren er totaal 14 kinderen.
Groep 1 begon met vrij schaken. Jasmine speelde tegen 'Schaken is cool'. Het eindspel hebben we met de groep uitgespeeld. We hebben oefeningen gedaan van Stap 1 (mix). Het was lastig. Conclusie: meer tijd voor oplossen en hints van Karel. We hebben in duo's simultaan tegen Karel gespeeld.
In groep 2 stond koning-toren vs toren centraal. We hebben stappenoefeningen gedaan en mat zetten op het bord geoefend. Jonne hielp groep 1 bij de simultaan en gaf uitleg over Sparkchess aan beginners.
De beginners begonnen met vrij schaken. We oefenden verdedigende zetten (Stap 1 H5 met oefeningen, Engelstalige stellingen van Richard James). Op het eind speelden we een partij tegen 'Schaken is cool'.

Team De Prinsenakker is er klaar voor. Foto Josina Intrabartolo.

Team De Prinsenakker met de beker. Foto Josina Intrabartolo.

De Prinsenakker schoolschaakkampioen Bennekom

Het schoolteam van De Prinsenakker is 27 januari schoolschaakkampioen van Bennekom geworden. Het team bestond uit Matteo, Arnaud, Teo, Dante en wisselspelers Koen en Nanniek. Begeleiders waren Josina Intrabartolo en Aldo Salomons.

Schaakleraar Karel van Delft kon niet aanwezig zijn. Hij is er wel bij als het team speelt in de halve finales van de Oostelijke Schaakbond OSBO. Die worden zaterdag 5 maart in Arnhem gehouden.

Teamleidster Josina meldt dat er serieus, fanatiek, vol zelfvertrouwen en geconcentreerd is gespeeld. In totaal speelde het team 28 partijen in zeven wedstrijden. Daarin werden 24 punten gescoord.

Er waren vijf teams van Alexanderschool, vier van Wilhelminaschool, 3 van De Wingerd en slechts één team van De Prinsenakker. Dat komt doordat er op de school alleen in de Leonardoklas geschaakt wordt. Een aantal kinderen was verhinderd, anders hadden er twee teams gespeeld.

Nadat het team van De Prinsenakker de poule had gewonnen, moest het in de kruisfinales tegen de eeuwige concurrent Alexander1. Dat werd 2-2. Omdat het vierde bord afviel, ging De Prinsenakker naar de finale.

Josina meldt: ‘Omdat Matteo op 1e bord had gewonnen (van Maaike op tijd!! -> bloedspannend!) en Teo op het 3e bord, mochten we naar de finale. Eigenlijk voelde deze kruisfinale een beetje als echte finale. De opluchting was groot toen we hadden gewonnen!’

De tegenstander in de finale werd Alexander2. Dit team werd net als in de poule met 4-0 verslagen. Een overwinning moet gevierd worden. Josina besluit haar verslag: ‘Morgen neemt Matteo de beker mee naar school en vieren ze daar de overwinning met de rest van de klas met kinderchampagne :)’

Team van De Lettertuin. Foto's Elvira de Jong.

De Lettertuin schoolschaakkampioen Ede

Het schoolschaakteam van De Lettertuin is 27 januari schoolschaakkampioen van Ede geworden. Het team bestaat uit Fadi el Kasah, Mats de Jong, Quint de Jong en Jeroen Bruil. Het team speelde zes wedstrijden en scoorde 23 punten in 24 partijen. Teamleidster is Elvira de Jong. Schaakleraar Karel van Delft was verhinderd. Hij gaat wel mee als het team zaterdag 5 maart meedoet aan de halve finales van de Oostelijke Schaakbond OSBO.
Het kampioenschap werd georganiseerd door schaakvereniging De Cirkel. Organisator Ben Verduyn van De Cirkel schreef een verslag:

<u>OBS De Lettertuin Edes schoolschaakkampioen 2016</u>
OBS De Lettertuin is woensdagmiddag 27 januari 2016 Edes schoolschaakkampioen 2016 geworden. Onder auspiciën van schaakvereniging De Cirkel werd in de schaakarena De Open Hof gestreden om het edese basisschool kampioenschap schaken. Nadat de voorronden november 2015 waren gespeeld wisten vier teams (OBS De Lettertuin, de E.S.V. en EBS De Rots met 2 teams) zich voor de finaleronde te plaatsen.
OBS De Lettertuin was vooraf de grote favoriet met als teamcaptain de bij de Cirkel spelende Fadi El Kasah. Hij wist in november het individuele Edese schoolschaakkampioenschap al te behalen. De andere spelers waren de broers Quint en Mats de Jong (eveneens spelend bij De Cirkel) en Jeroen Bruil.
OBS De Lettertuin won alle 6 partijen met een bijna maximale bordscore van 23 punten (maximum was 24).
Alleen David Veenstra van EBS De Rots wist een overwinning te boeken op een speler van OBS De Lettertuin. Al met al een terechte kampioen.
Zij gaan zeker in het OSBO kampioenschap, dat maart 2016 wordt gespeeld, hoge ogen gooien.

Op een knappe tweede plaats eindigde het team van De Rots 1. Zij boekten vier overwinningen en 16 bordpunten. Het team bestond uit Lisette Brons, Boaz Vreugdenhil, Moses de Jong, Levi van Ginkel en David Veenstra.
Dit team, allemaal spelers die lid zijn van De Cirkel, mag zich eveneens inschrijven voor het OSBO kampioenschap voor basisscholen. De teams van De E.S.V. en De Rots 2 werden derde en vierde.
Cirkel bestuurslid en jeugdcoördinator Ben Verduyn benadrukte dat mee doen veel belangrijker is dan winnen. ,,Alleen door heel veel te spelen en daar hoort ook verliezen bij, kun je een goede jeugdschaker worden", gaf hij de schakers ter overdenking mee naar huis.
Na de uitreiking van de kampioensbeker, kregen alle deelnemers een reuze etui viltstiften en een zak chips. Alle jeugdschakers gingen tevreden, moe maar voldaan huiswaarts.
De Cirkel kijkt terug op een geslaagd schoolschaak kampioenschap cyclus.

Haiku over schaken.

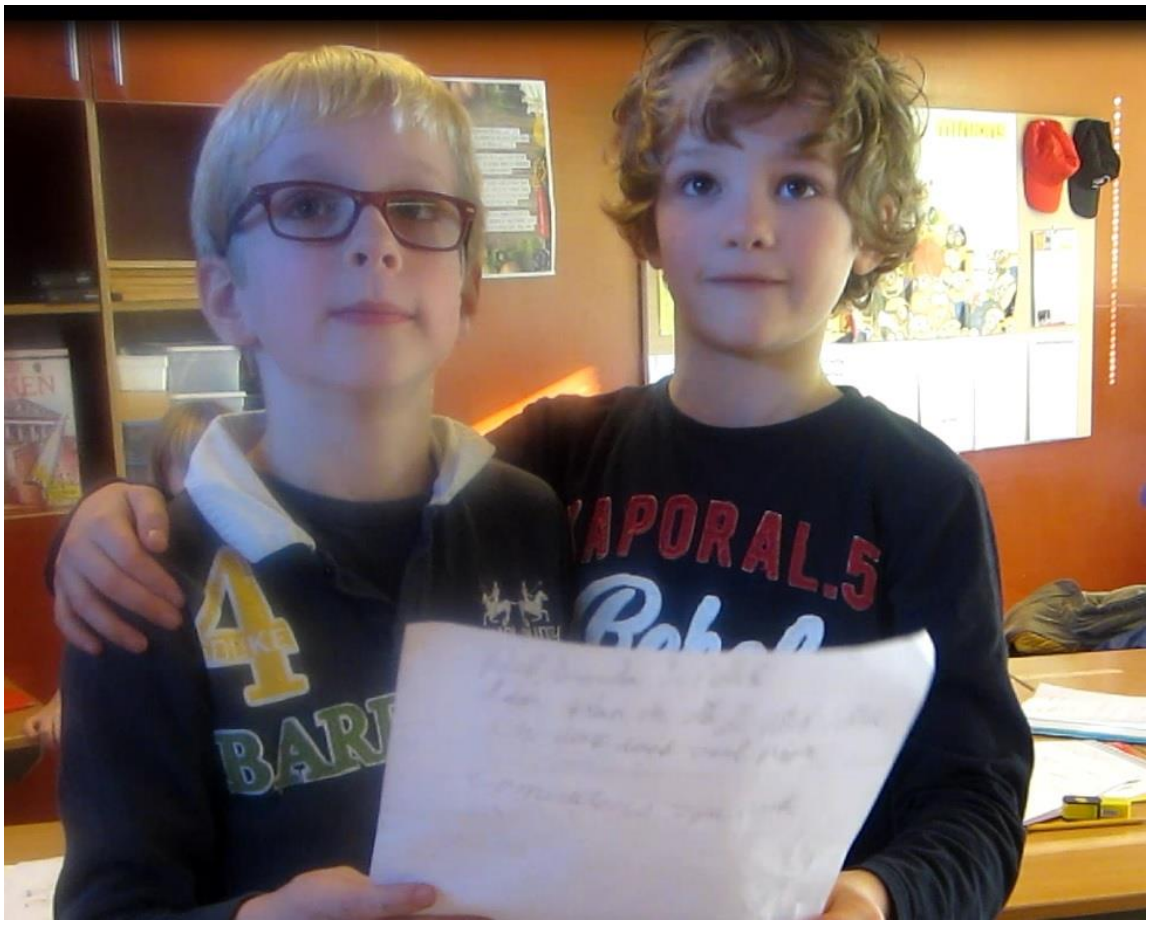
Thije en Quint lezen hun haiku over schaken voor.

Haiku over schaken

Kinderen van klas L1 van De Lettertuin in Ede hebben haiku's gemaakt. Een haiku is een Japanse versvorm. Zie https://nl.wikipedia.org/wiki/Haiku_%28dichtvorm%29.
Quint en Thije hebben samen een haiku over schaken gemaakt:
www.youtube.com/watch?v=RVvxLP_jHZs&feature=youtu.be.

Snelschaakkampioenschap SamSam en Apeldoorns Kroegloperstoernooi
Schaakstad Apeldoorn houdt binnenkort weer twee traditionele Apeldoornse schaaktoernooien.

Snelschaakkampioenschap SamSam zondag 6 maart 2016
http://schaakstad-apeldoorn.nl/html/samsam-snelschaaktoernooi.htm
Apeldoorns Kroegloperstoernooi zondag 17 april 2016
http://schaakstad-apeldoorn.nl/html/apeldoorns-kroegloperstoernooi.htm

Het team van De Sjofar won het ABKS aspirantenkampioenschap.

De Regenboog won het ABKS pupillenkampioenschap.

Een team uit Armenië werd tweede bij de pupillen.

De Wegwijzer
Pupillen
De Regenboog-1
Pupillen

De Sjofar en De Regenboog winnen ABKS

Teams van basisscholen De Sjofar (aspiranten) en De Regenboog (pupillen) hebben het 39e Apeldoorns Basisscholen Kampioenschap Schaken gewonnen.
Dat gebeurde zaterdag 23 januari in het Veluws College Jachthoornlaan.
Teams bestaan uit vier spelers met eventueel een wisselspeler.
De organisatie was als vanouds in handen van De Schaakmaat (www.deschaakmaat.nl).
De hoogst eindigende teams gaan naar de halve finales van de Oostelijke Schaakbond OSBO.
Organisator Harald van Riessen stelde namens de organisatie bovenstaande foto's ter beschikking.
Ook mailde hij onderstaande klassementen.
Harald meldt dat de organisatie prima verliep en dat de sfeer uitstekend was.

Bij de aspiranten waren Aron de Blois en Danio Tolic met 7/7 topscorer. Derde werd Fleur Krimp met 6/7. Gedeeld vierde werden Olaf Hoekstra en Elise Groot met 5,5/7.
Bij de pupillen was Levon Hovsepyan met 6/6 topscorer, Milan Harleman met 5,5/6 tweede en gedeeld derde met 5/5 waren Joël Buitenhuis en Owen van Esch.

Zie voor een verslag en foto's ook de site van de schoolschaakclub van De Regenboog:
http://schakenregenboog.nl/nieuwsberichten

ABKS 2016 Aspiranten

Ranglijst t/m ronde 7

Pos	Nr.	Naam	Match	Bord	WP	SB	w/z
1	3.	De Sjofar 1	13	21.0	52	47.5	3/4
2	2.	De Bundel	10	18.5	47	27.0	4/3
3	5.	De Vliegenier 1	10	17.5	43	23.0	4/3
4	10.	De Wegwijzer	9	17.0	50	25.5	3/4
5	8.	De Regenboog	8	18.5	50	18.5	3/4
6	9.	Ebenhaëzerschool	8	17.0	47	15.5	4/3
7	4.	De Sjofar 2	5	11.5	47	6.0	4/3
8	7.	De Zonnewende	4	10.0	51	11.0	3/4
9	6.	De Vliegenier 2	2	4.5	56	3.0	3/4
10	1.	Het Woudhuis	1	4.5	47	1.0	4/3

ABKS 2016 Pupillen

Ranglijst t/m ronde 6

Pos	Nr.	Naam	Match	Bord	WP	SB	w/z
1	8.	De Regenboog 3	10	16.0	44	35.0	3/3
2	12.	PAX Armenie	9	17.0	31	18.0	2/4
3	4.	Prinses Juliana 1	9	16.0	45	36.0	4/2
4	5.	Prinses Juliana 2	8	14.0	41	22.0	3/3
5	7.	De Regenboog 2	7	14.5	30	7.5	3/3
6	9.	Eben Haëzerschool 1	7	14.0	33	11.5	3/3
7	6.	De Regenboog 1	7	14.0	31	10.5	3/3
8	3.	De Zonnewende 2	6	10.5	31	4.0	3/3
9	1.	Het Woudhuis	5	11.0	42	14.5	3/3
10	11.	De Wegwijzer 2	2	8.0	27	0.0	2/4
11	10.	De Wegwijzer 1	2	6.5	39	2.0	4/2
12	2.	De Zonnewende 1	0	2.5	38	0.0	3/3

FM Thomas Beerdsen – Gonzalo Tangarife Ramirez.

OSBO PK: Beerdsen en Hofstra starten met 2 uit 2

De eerste twee ronden in de hoofdklasse van het Persoonlijk Kampioenschap van de OSBO zijn zaterdag 30 januari gespeeld in het Apeldoornse Denksportcentrum Noord. Thomas Beerdsen en Hotze Hofstra staan met 2/2 een punt los van de concurrentie.

In de 1e klasse voert Wim Gielen met 5/6 het klassement aan. Dries Wedda en Karel van Delft staan tweede op een punt achterstand.
In de 2e klasse staat de Arnhemse jeugdspeler Tom van ’t Hoff met een maximale score van 6/6 anderhalf punt los.
Bij de veteranen staat Wim Thieme bovenaan.

Voor alle uitslagen: http://osbo.nl/kampioenschappen/persoonlijke_kampioenschappen/uitslagen

Beerdsen, Thomas (2363) - Ramirez, Gonzalo (1967) (1), 30.01.2016
1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.c3 d6 4.Pf3 Pf6 5.Ld3 Pc6 6.h3 0–0 7.0–0 e5 8.Te1 Ld7 9.Le3 Kh8 10.Pbd2 Pg8 11.Db3 f6 12.a4 b6 13.Tad1 Dc8 14.Pf1 f5 15.dxe5 Pxe5 16.Pxe5 Lxe5 17.f4 Lg7 18.exf5 Lxf5 19.Lc4 Pf6 20.Ld4 Dd7 21.Lb5 c6 22.Le2 Pd5 23.Lxg7+ Kxg7 24.Dc4 Le6 25.Lf3 Tae8 26.Lxd5 Lxd5 27.Dd4+ Kg8 28.Txe8 Txe8 29.c4 Te4 30.Df6 Txc4 31.Pe3 Te4 32.Pg4 Dg7 33.Dd8+ Kf7 34.Dd7+ Te7 35.Dxd6 h5 36.Pe5+ Kg8 37.Pxg6 Te2 38.Txd5 cxd5 39.Dd8+ Kh7 40.Pf8+ Kh8 41.Pe6+ Dg8 42.Df6+ Kh7 43.Pg5+ 1–0

Peter Boel links, René Nijland rechts.

Alexander Münninghoff links, Karel van Delft rechts. Foto Ger Poppelaars.

Journaille.

Peter Boel wint NK journalisten tijdens Tata Steel Chess Tournament 2016

Peter Boel heeft voor de tiende keer het NK journalisten tijdens het Tata toernooi gewonnen. Hij maakte het spannend door in de eerste partij een stuk en daarmee een vol punt te verspelen tegen Jan Bey. Boel mailde desgevraagd twee partijen.

Eindranglijst: www.tatasteelchess.com/amateurs/data.

Even wat human interest en sluikreclame tussendoor. Oud-Apeldoorner Peter Boel is bekend als redacteur van New In Chess. Hij is vertaler en heeft het boek 'Schaaktalent ontwikkelen' vertaald in 'Developing Chess Talent' (www.chesstalent.com).

Alexander Münninghoff is de biograaf van de enige Nederlandse wereldkampioen Max Euwe. Onlangs maakte hij furore door zijn familiegeschiedenis te boek te stellen. Van 'De stamhouder' zijn inmiddels 110.000 exemplaren verkocht. Zie bijvoorbeeld www.knack.be/nieuws/boeken/alexander-munninghoff-wint-libris-geschiedenisprijs-met-de-stamhouder/article-normal-620391.html.
Tijdens de partij tegen en analyse met Karel van Delft werd hij gefilmd door cineast Ger Poppelaars die vanwege het boek een documentaire over Münninghoff maakt (www.gerpoppelaars.nl).

De partijen zijn te downloaden via www.schaakacademieapeldoorn.nl/partijen-naspelen

Boel - Vreeken (7), 24.01.2016
1.e4 c5 2.Le2 Pc6 3.f4 g6 4.Pf3 Lg7 5.0–0 d6 6.d3 Pf6 7.c3 0–0 8.Pa3 Tb8 9.De1 b5 10.Kh1 b4 11.Pc4 bxc3 12.bxc3 d5?! [12...La6 13.e5 is spannend.] **13.Pce5 Pxe5 14.fxe5 Pg4!? 15.Lf4 Tb2?** [Uit de tent gelokt. 15...h6 met de bedoeling 16.h3 g5 kon nog net.] **16.h3! Ph6** [Hier staat het paard afgrijselijk. Zwarts laatste uitweg was 16...Lh6! .] **17.Lc1!**

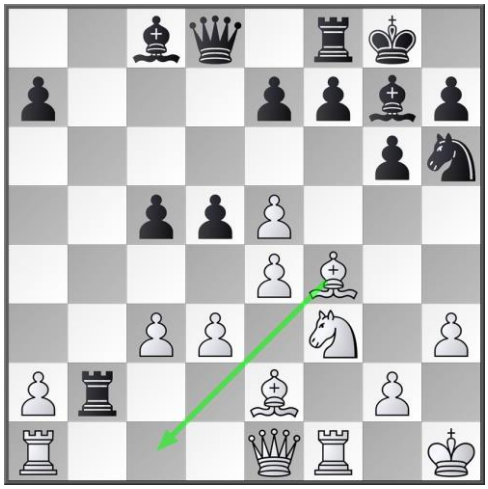

Na deze grappige terugzet heeft zwart een enorm probleem. Als de toren wijkt wint 18.Dh4 een stuk, en 17...Tb6 18.Dh4 g5 is ook geen pretje. **17...dxe4 18.dxe4! Tc2 19.Ld1 Txc1 20.Txc1 Le6 21.De3 Dc8 22.Tf2** Verhindert de eeuwig smaakcombinatie met 22...Lxh3. Maar... **22...Lxh3 23.gxh3 Dxh3+ 24.Th2 Df1+ 25.Dg1 1–0**

Boel - Elzerman (4), 2016
1.e4 e6 2.d3 c6 3.g3 d5 4.De2 Pf6 5.Lg2 Le7 6.b3 Db6 7.Pf3 Lb4+?! 8.c3 Le7 9.0–0 dxe4 10.dxe4 Pbd7 Nu raakt het zwarte koningspaard op dwaalwegen. **11.e5 Pd5 12.c4 Pb4 13.Pc3 c5 14.Lb2 Pc6 15.Tad1 Dc7**

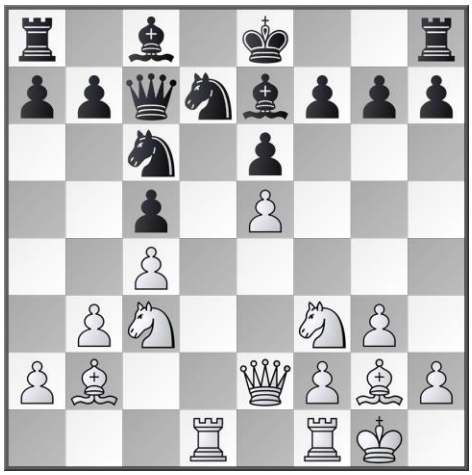

16.Pd5 exd5!? 17.cxd5 0–0 18.dxc6 bxc6 19.Pd2 [19.e6 was beter volgens de computer, maar ik wilde de aanval anders voeren.] **19...Pb6 20.Pe4 Pd5 21.Dh5 f5**

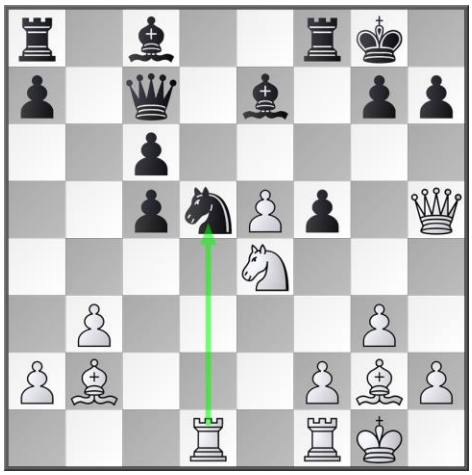

22.Txd5! g6 [Na 22...fxe4 23.Lxe4 wint wit meer dan genoeg materiaal terug. Bijvoorbeeld 23...g6? *(*minder erg is *23...Lf5 ;* of *23...Tf5)* 24.Lxg6 Ld8 25.Td7! *(*ik had *25.Td6* berekend*)* 25...Dxd7 26.e6 De7 27.Lxh7+! en mat; Op 22...cxd5 had ik natuurlijk 23.Pf6+ gepland: 23...gxf6 24.Lxd5+ Kh8 25.exf6 *(*nog mooier en sterker is *25.Dh6! fxe5 26.Te1)* 25...Lxf6 26.Lxf6+ Txf6 27.De8+ Kg7 28.Dg8+ Kh6 29.Lxa8 met een pluspion en aanhoudende aanval*(*minder is *29.h4?! Dg7)*] **23.Dh6 Le6** [Dit faalt op wits volgende zet, maar slaan op e4 was hier nog ongunstiger dan daarnet: 23...fxe4 24.Lxe4 cxd5 25.Lxd5+ Kh8 26.e6+ en spoedig mat.] **24.Td6! Lxd6 25.exd6 Df7 26.Pg5** En opgegeven. Op 26...Dd7 of 26...Db7 komt ook nog eens 27.Lxc6. **1–0**

Karel van Delft speelde diverse onderhoudende partijen die onnodig in een nul eindigden. Daar was geen excuus voor. Smoezen zijn een doodzonde voor schakers. Empirisch onderzoek en verklaringen hebben we nodig om het lek boven te krijgen (https://nl.wikipedia.org/wiki/Adriaan_de_Groot).
De voorbereiding was uitstekend. De nachten waren kort, maar inspirerend. Bijvoorbeeld 's nachts in hotel Zeecroft analyses bijwonen van grootmeesters eindspelstudie Oleg Pervakov en Yochanan Afek. Samen vormen ze 25% van het aantal GM's eindspelstudie op deze wereld. Van middernacht tot 4.10 uur 's morgens met GM Andrej Deviatkin trainingsmethoden bespreken, was eveneens heel boeiend. Deviatkin heeft praktische tips voor ambitieuze spelers. Toen hij een rating van 2400 had, bedacht hij hoe hij zo snel mogelijk GM kon worden. Hij besloot zijn tijd efficiënt en effectief te gebruiken (eyeopener). Omdat hij slecht tegen geluid kan, isoleerde hij zijn raam opdat hij geen last meer had van langsrazend verkeer (zie ook Jolien Stevels, databank Schaakacademie Apeldoorn: www.schaakacademieapeldoorn.nl/databank/19-paper-indoor-environment-chess-j-stevels-pdf).
In die tijd bewaakte hij beroepshalve winkelwagentjes bij een supermarkt in Moskou. Dat kon hij prima combineren met eindeloos tactiekoefeningen maken. Terwijl je naar winkelwagentjes kijkt, kun je prima varianten van schaakstellingen visualiseren. Karel van Delft maakt elke morgen na het opstaan minimaal tien tactische opgaven. Maar vaardigheden moet je wel toepassen. Anders heb je er nog niets aan. Als journalist is het prima om creatief te denken en je gedachten spontaan op papier te zetten: panta rei (= alles stroomt). Daarna kun je de tekst altijd nog boetseren. Als schaker 'over the board' werkt dat anders. Volgens GM Ivan Sokolov is schaken een heel concreet spelletje en kom je er niet alleen met mooie ideeën. Volgens IM Merijn van Delft word je afgerekend op je slechtste zet. Waarschijnlijk is het probleem dat Karel van Delft schaakt volgens het motto van filosoof IM Willy Hendriks, die zijn boek over schaakdenken en trainen 'Move First, Think Later' heeft genoemd (www.movefirstthinklater.com). Kennen is geen kunnen. De oorzaak van nederlagen is vaak gewoon een kwestie van ongedisciplineerd varianten berekenen en impulsief handelen. Als je het goed doet pas je het 'Philishave'-principe toe: wat het ene mesje niet pakt, pakt het andere (https://nl.wikipedia.org/wiki/Philishave). Met andere woorden: eerst woest en creatief denken, dan systematisch en logisch mogelijkheden doorrekenen. De te vroeg gestorven IM Leon Pliester noemde dat omschakelen in je denken van een Karel Appel-modus naar een Rembrandt-modus. Hij voegde er aan toe dat dat niet makkelijk is. Maar oefening baart kunst, de truc is een goede attitude en denk- en gedragsroutines op te bouwen.
Bright side of life: je kunt als schaakleraar aan je nederlagen altijd interessante trainingsstellingen voor jeugdspelers ontlenen. En in die functie hoef je niet zozeer antwoorden te geven, als wel interessante vragen te stellen: altijd weer de waarom-vraag (www.filosofie.nl/socrates.html).

Visser, Cees - van Delft, Karel Tata journalisten 2016 (1), 21.01.2016
1.Pf3 d5 2.g3 Pf6 3.Lg2 c5 4.0–0 Pc6 5.d3 e5 6.Pbd2 Ld6 7.e4 d4 8.a4 a5 9.Pc4 Lc7 10.De2 0–0 11.Pe1 Le6 12.b3 Pd7 13.f4 f6 [13...exf4] **14.f5 Lf7 15.g4 Tb8 16.h4 b5 17.axb5 Txb5 18.g5 De8 19.Lf3 Lxc4 20.bxc4 Tb7 21.Dg2 De7 22.Ld1 Tfb8 23.Pf3 Tb1 24.Txb1 Txb1 25.gxf6 Pxf6 26.Lg5 a4 27.Ph2**

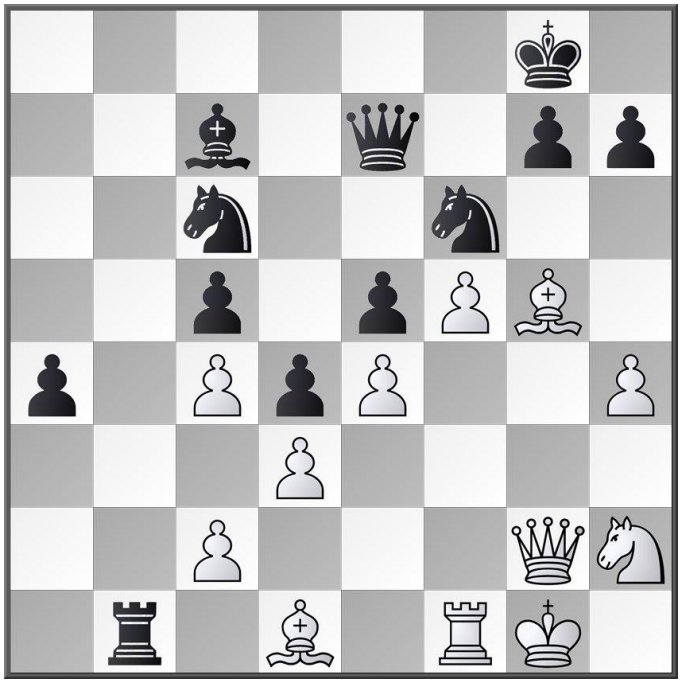

Df7 [27...a3 wint 28.Pg4 Kh8 29.Pxf6 gxf6 30.Lh6 Tb8] **28.Lxf6 Dxf6 29.Pg4 Df8 30.f6 g6** verliest [30...Kh8] **31.h5 Kf7 32.Dd2 gxh5** [32...a3] **33.Ph6+ Ke8 34.Lxh5+ 1–0**

Münninghoff, Alexander - van Delft, Karel Tata journalisten 2016 (3), 22.01.2016
1.c4 e5 2.g3 Pf6 3.Lg2 c6 4.Pf3 d6 5.Pc3 Le7 6.d3 h6 7.0–0 0–0 8.Tb1 Le6 9.h3 Pbd7 10.e4 Ph7 11.g4 h5 12.Ph2 hxg4 13.hxg4 Lg5 14.Pe2 Lxc1 15.Txc1 Dh4 16.Pg3 Phf6 17.Pf5 Lxf5 18.gxf5 Df4 19.Df3 Dxf3 20.Lxf3 g6 21.Pg4 Kg7 22.Pe3 Th8 23.Tfe1 Ph5 24.Lxh5 Txh5 25.Kg2 Tah8 26.Tg1 Tg5+ 27.Kf3 Th3+ 28.Ke2 Txg1 29.Txg1 a5 30.fxg6 fxg6 31.Pf5+ Kf6 32.Pxd6 Pc5 33.Td1 Ke6 34.d4 Kxd6 35.dxc5+ Kxc5 36.Td7 Th4 37.Kf3 Tf4+ 38.Ke3 Th4 39.Txb7 Kxc4 40.Te7 Th3+ 41.f3 Th2 42.Txe5 Txb2 43.Txa5 c5 44.f4 Th2 45.Ta6 Th3+ 46.Kd2 Kd4 47.e5

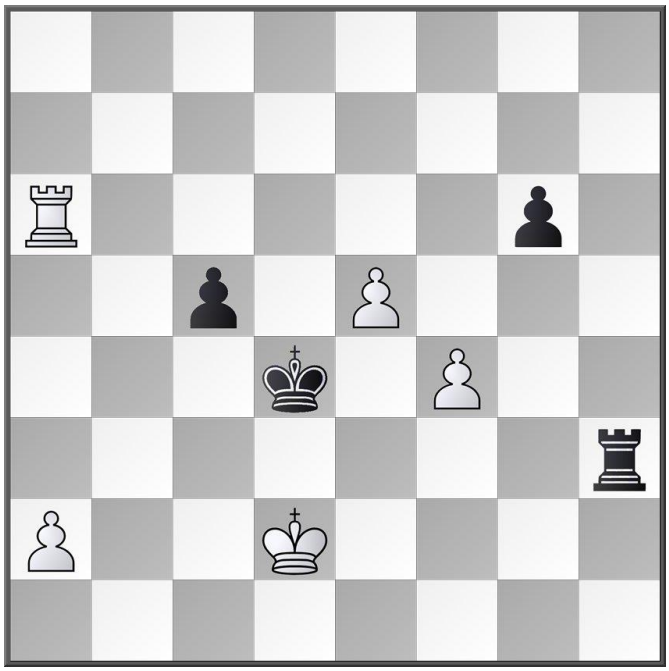

Th4 [47...Th2+] **48.Td6+ Ke4 49.e6 Th2+** [49...Th8] **50.Kc3 Txa2 51.e7 1–0**

Twan Burg.

Twan Burg wint ARVES Solving Contest

GM Twan Burg heeft voor de tweede keer de ARVES Solving Contest gewonnen. Zie: www.arves.org/arves/index.php/about/whatdowedo/solvingcontest/arves-solving-in-wijk-aan-zee-2016.
Organisator was GM Yochanan Afek, hoofdarbiter was Luc Palmans uit België.
De wedstrijd vond plaats in de Vrijheidschool in Wijk aan Zee.

Study of the year 2014.

The winning study is:

Oleg Pervakov and Karen Sumbatyan
(=0084.13e5g7)
1/2-1/2

2014
Study of the year 2014
2.p Dobrescu JT

1. ♕f5 [1. ♔d5? ♘h7] [1. ♕g8? d4] 1... d4 2. ♘h5 ♔h6 3. ♕d2 ♔h5 [3... e3 4. ♕d3 ed2 5. ♕e2 ♘h3 6. ♘f6] 4. ♕g4 ♔g6 [4... ♔h4 5. ♕e1 ♕f2 6. ♕f2#] 5. ♕f5 ♔h5 [5... ♔h6 6. h4 ♕e3 7. hg5 ♕g5 8. ♕e4] 6. ♕g4 ♔h6 7. h4 ♕e3 8. hg5 [8. ♕e3? de3 9. hg5 ♔g5 10. ♕d1 ♕b1 11. ♕e2 ♕c2! 12. ♔d4 ♔f4] 8... ♔g5 9. ♕e2! ♕e2 [9... ♕d2 10. ♕d3 ed3 11. ♔d4] 10. ♕e3 de3 11. ♔e4

De eindspelstudie van het jaar 2014 is gemaakt door Oleg Pervakov and Karen Sumbatyan.
Dat maakt Harold van der Heijden bekend als voorzitter van de eindspelstudiecommissie van de World Federation of Chess Composition (WFCC).
Zie www.arves.org en www.problemistasajedrez.com.ar/the-study-of-the-year-2014.

In de video www.youtube.com/watch?v=9fsa3PznMDU&feature=youtu.be is Pervakov 's nachts In Wijk aan Zee aan het analyseren met Yochanan Afek.

Van de databank eindspelstudies van Harold van der Heijden is een nieuwe versie, zie www.hhdbv.nl. Het is de meest uitgebreide databank ter wereld. Voor een verhaal over Van der Heijden, zie http://maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns/57-de-passie-voor-eindspelstudies-van-harold-van-der-heijden

Redacteuren Russische schaaksite http://chess-news.ru/en in de perskamer van Tata.

V.l.n.r. Robby Kevlishvili, Merijn van Delft, Lucas van Foreest.

GM/IM Yochanan Afek.

Perskamer Tata: GM Anish Giri en GM Loek van Wely.

Tata Steel Chess Tournament 2016 impressies
Tata Steel Chess Tournament: www.tatasteelchess.com.
Video impressies van Karel van Delft: www.youtube.com/watch?v=9fsa3PznMDU&feature=youtu.be.
Voor videosamenvattingen van GM Daniel King zie:
www.youtube.com/watch?v=HN2Rp_f_E7I&list=TL_Nardl0U3l0wMTAyMjAxNg
www.facebook.com/pages/Daniel-King-Power-Play-Chess/164124376112

Chess app Alterman
Deze app is bijzonder geschikt voor kinderen die willen leren schaken.
Speels en leerzaam.
De app is in diverse talen, waaronder Engels.
De app wijst zichzelf. Kinderen vanaf vier jaar kunnen er al mee spelen.
Zie https://play.google.com/store/apps/details?id=com.altermanchess.AltermanChess

De droomvermenigvuldiger: beter schaken dan schoppen
Een prachtige film over hoe een Marokkaanse Amsterdammer de wereld beter maakt: www.youtube.com/watch?v=RVIuhNPLPK8. Film van Kees Hoogeveen, naar idee van Johan Wakkie. Mustapha Eljarmouni zag in schaken mogelijkheden om zijn autistische zoon contact met andere mensen te laten krijgen. Al snel werd zijn huiskamer te klein. Honderden kinderen schaken nu en Eljarmouni overbrugt kloven tussen culturen.
Over schaken en autisme zie ook: www.schaken-en-autisme.nl.

Leontxo Garcia in London.

Leontxo Garcia over schaken en Alzheimer: use it or lose it
Tijdens de London Chess Conference 2015 hield de Spaanse schaakjournalist Leontxo Garcia een lezing over schaken als preventie tegen Alzheimer:
www.youtube.com/watch?v=5TwtXXEwXac&feature=youtu.be.
Zie over dit onderwerp ook:
www.maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns/86-columns/184-kwaliteiten-van-het-oudere-schaakbrein.

GM Artur Joesoepov rechts, IM Lawrence Trent links.

IM Mark Dvoretsky en GM Artur Joesoepov speelden in 2010 samen voor Schaakstad Apeldoorn.

Quote GM Artur Joesoepov over methodische aanpak IM Mark Dvoretsky

'I admire his devotion to research'.
Uitspraak in www.chess24.com uitzending over het Tata Steel Chess Tournament.
Joesoepov is sinds tientallen jaren bevriend met Dvoretsky.
Dvoretsky was onder meer zijn coach toen hij jeugdwereldkampioen werd.

'His methodological approach was very important.'

Wereldkampioen dammen GM Ton Sijbrands analyseerde een wereldberoemde partij van Joesoepov tegen GM Vasily Ivanchuk voor het clubblad van de SV Voorst: www.schaaktalent.nl/documenten/De%20mooiste%20partij%20van%201991%20Sijbrands%20over%20Iwantsjoek%20Joesoepow.pdf.

Dvoretsky en Joesoepov speelden in 2010 voor het eerst samen in één team. Ze kwamen uit voor Schaakstad Apeldoorn. Tevens gaven ze toen trainingen. Zie sfeerimpressie met lijst van 32 video's: www.schaaktalent.nl/databanktraining/Trainingen%20Dvoretsky%20Joesoepov%20SBSA%202010.pdf

---

Kalender

- Zaterdag 6 februari OSBO snelschaakkampioenschap
- Woensdag 10 februari: Schaakschool Het Bolwerk
- 18 – 28 februari Batavia toernooi Amsterdam
- Zaterdag 20 februari rapidtoernooi De Zeven Pionnen, Epe
- Donderdag en vrijdag 25 en 26 februari 2016 OAJK: www.oajkschaken.nl
- Vrijdag 26 t/m 28 februari Zwols weekeindtoernooi
- Zaterdag 5 maart halve finales schoolschaken OSBO Arnhem
- Zondag 6 maart Apeldoorns snelschaakkampioenschap
- Zaterdag 12 maart ASV voorjaarstoernooi Arnhem
- Woensdag 16 maart lezing Joesoepov in Max Euwe Centrum
- Zaterdag 19 maart finale schoolschaken OSBO Zutphen
- Zondag 17 april Apeldoorns Kroegloperstoernooi
- 20 en 21 mei ASV Arnhem vierkampentoernooi
- 2-4 september OSKA: Open Schaak Kampioenschap Arnhem

Jeugdtoernooien
Jeugdspelers kunnen ook meedoen aan toernooien voor volwassenen.
Site van De Toren: http://ijsco.schaakverenigingdetoren.nl/IJSCOkalender.html
Site van de KNSB: www.schaakbond.nl/jeugd/jeugdwedstrijdkalender.
Via links vind je de sites van de organiserende verenigingen.

KNSB kalender
www.schaakbond.nl/wedstrijdschaak/kalender/kalender/wedstrijd_summary_view?b_start:int=0&-C=

OSBO Snelschaakkampioenschap zaterdag 6 februari Arnhem
http://osbo.nl/nieuws/2472/osbo-snelschaakkampioenschap-2016

Rapidtoernooi De Zeven Pionnen zaterdag 20 februari Epe
www.de7pionnen.nl

23e Zwols weekeindtoernooi 26-28 februari
www.zwols-sg.nl/index.php?p=70

KNSB competitie zaterdagen
26 sept 2015
10 okt 2015
7 nov 2015
12 dec 2015
9 jan 2016
13 feb 2016
19 mrt 2016
2 april 2016
23 april 2016

Persoonlijke kampioenschappen OSBO
http://osbo.nl/kampioenschappen/persoonlijke_kampioenschappen/informatie

Ronde 1 en 2 op 31 oktober 2015
Ronde 3 en 4 op 19 december 2015
Ronde 5 en 6 (Ronde 1 en 2 Hoofdklasse) op 30 januari 2016
Ronde 7 en 8 (Ronde 3 en 4 Hoofdklasse) op 27 februari 2016
Ronde 9 (Hoofdklasse 5) op 26 maart 2016 (slotronde alle klassen).

Trainingsdata Stertrainingen Apeldoorn
13 september, 4 oktober, 8 november, 13 december, 10 januari, 14 februari, 20 maart, 10 april, 24 april en 22 mei. Reservedatum is 8 mei (de dag na de Jeugd-NK's).
De eerste acht trainingen duren 3 uur, de laatste twee trainingen duren 5,5 uur.

Apeldoornse Schaaksites
Apeldoornse scholencompetitie www.vcsc.nl
Schaakstad Apeldoorn / eFXO Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl
De Schaakmaat www.deschaakmaat.nl
Schoolschaakclub De Regenboog www.schakenregenboog.nl
Schoolschaakclub De Sjofar http://schaakclubdesjofar.nl

Sites van Karel van Delft
Schaakacademie Apeldoorn www.schaakacademieapeldoorn.nl
Schaaktalent www.schaaktalent.nl
Chesstalent www.chesstalent.com
Schaken en autisme www.schaken-en-autisme.nl

Schaken en psychologie
Facebook groep Schaakpsychologie

Artikelen Karel van Delft op site Max Euwe Centrum
www.maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns